

INFO

Vi kräver
mer av
Sverige

Tidning för förtroendevalda i IF Metall
4/2026

- 04 Urholkad a-kassa oroar varslade Olle
- 05 Nu ska de arbetslösa jagas ur sin arbetslöshet
- 08 Strejken på Tesla är över
- 10 Struktur och energi bakom lyckat uppsökeri
- 12 Ny utbildning ska ge säkrare gruvor
- 16 Vad kan få medlemmarna att flytta till jobben?

Rösta på någon
som vet – kryssa en
industriarbetare

IFMETALL

IF METALL

**RÖSTA
PÅ NÅGON
SOM VET**

Rösta på någon som vet – kryssa en industriarbetare

Det behövs fler politiker som vet hur det är att stämpla in på jobbet varje dag, ofta på obekväma arbetstider och helger. Någon som av egen erfarenhet vet hur viktigt det är att vi har ett samhälle där vi ställer upp för varandra när vi blir sjuka, arbetslösa eller råkar illa ut. Den 13 september kan du vara med och bidra till det genom att kryssa en industriarbetare.

Foto: Stefan Jerrevång

Malin Berglund är smältverksarbetare och kandiderar till fullmäktige i Region Västerbotten.

Foto: Stefan Jerrevång

Maskinoperatören Gezim Novoberdaliu kandiderar till kommunfullmäktige i Skara.

En av de IF Metallare som kandiderar i valet är 72-årige Blåvitt Elofsson från Karlstad. Ja, han heter faktiskt så efter att han formellt bytt namn till det smeknamn han fick av kollegorna när han som ung Mölndalspojke och inbitet IFK Göteborg-fan flyttade till Värmland för att jobba i en mekanisk verkstad.

Förbannad när den som slitit inte kan få en bra pension

Som pensionerad industriarbetare, även om han sedan mitten av mandatperioden tjänstgör som riksdagsledamot för Socialdemokraterna, är självklart pensionsfrågan viktig för honom.

Den pensionerade industriarbetaren Blåvitt Elofsson kampanjar för att fortsätta i riksdagen.

Vi kräver mer av Sverige

I valet ska vi rösta om vilken sorts samhälle vi vill ha. Ett som byggs uppifrån och ner – eller nerifrån och upp?

För mig är svaret givet. Det är dags för en politik som bryr sig om hur arbetarna har det. Den som går till jobbet varje dag, får hjulen att snurra och Sverige att funkna, har självklart rätt att ställa krav.

Och den dag vi råkar illa ut, kanske blir sjuka eller arbetslösa, ska vi veta att vi har ett samhälle där vi ställer upp för varandra.

Men regeringen och Sverigedemokraterna vill inte prata om det här – för det går på tvärs med deras egen orättvisa politik. Så vi behöver själva stå upp för det som är viktigt för oss. Och i valet kan vi göra det. För då har alla varsin röst, som är lika mycket värd.

Jag vet att det kan kännas tufft ibland, när orättvisorna bara växer. När helt andra intressen än arbetarnas styr. Men vi kan förändra. Bara vi är nog många som går och röstar.

För nu får det vara nog med arbetarfientlig politik. Vi kräver mer av Sverige.

Marie Nilsson, förbundsordförande

– Nåt som gör mig riktigt förbannad är när människor som slitit hela sitt liv trots det inte kan få en bra pension. Så kan vi inte ha det.

Han tycker därför att det är bra att IF Metall har med kravet om en rejäl pension i valrörelsen och att Socialdemokraterna nu svarat upp genom att föreslå en arbetarpension. Där den som jobbat ett långt och hårt arbetsliv ska ges möjlighet att gå i pension tidigare utan att förlora på det. Det är en fråga Blåvitt kommer att fortsätta driva på i om han kommer in i riksdagen igen efter valet.

Det behövs en politik för fler industrijobb

Runt om i landet finns hundratals industriarbetare som ställer upp i valet till riksdagen samt region- och kommunfullmäktige. I Skellefteå kandiderar Malin Berglund, som jobbar som smältverksarbetare, till fullmäktige i Region Västerbotten. För henne är det viktigt att vi får en politik för fler industrijobb.

– Trots att intresset för de nya industrijobben är rekordstort så drar regeringen ner på klimatstödet med över 80 procent. Jobben

finns, viljan finns – men regeringen bromsar och det är inte bra för Västerbotten, säger hon.

Avskaffa det orättvisa karensavdraget

För maskinoperatören Gezim Novoberdaliu, som kandiderar till kommunfullmäktige i Skara, är det frågan om att avskaffa karensavdraget som engagerar.

– Vi måste avskaffa det orättvisa karensavdraget. Det är inte rättvist att vi industriarbetare drabbas ekonomiskt när vi stannar hemma för att inte smitta våra kollegor.

Hitta din kandidat

På rostupanagonsomvet.se kan du hitta din IF Metallare att rösta på där du bor.

TEXT OCH FOTO:
daniel.carlstedt@ifmetall.se

På ifmetall.se/val hittar du mer information om IF Metalls valkrav samt vår valkompass där du kan testa vilket parti som tycker mest som du.

Urholkad a-kassa oroar varslade Olle

På Plasman AB i Göteborg varslades hundratals industriarbetare strax innan semestern. Olle Koné är en av dem:

– Flera av oss har arbetat här länge och nu förlorade vi vår trygghet över en natt. Många kände både oro, press och stress, för a-kassan ger ju inte längre någon ekonomisk trygghet att tala om, säger varslade Olle Koné.

Förra året införde Tidöregeringen nya regler för a-kassan.

Regler som mött skarp kritik från både fack och Socialdemokraterna för att straffa arbetssökande i stället för att bekämpa arbetslösheten.

För den som har rätt till 300 ersättningsdagar och 80 procents ersättningsnivå sänks numera a-kasseersättningen efter 100 dagar utan jobb, från 80 till 70 procent. Om man inte slår i taket vill säga, för då blir ersättningen procentuellt ännu lägre.

Därefter fortsätter ersättningen att trappas ned var hundra dag.

Det är därför inte konstigt att Olle Koné, operatör och skyddsombud på Plasman AB i Göteborg, kände en viss panik när han blev varslad strax innan sommaren.

Många påverkas av varslet

Och han är inte ensam. Nästan 100 personer fick gå på semester med vetskapen om att de med stor sannolikhet tvingas lämna sina jobb i augusti.

– Vi är en stor arbetsplats och

då blir det många människor som påverkas när ett varsel kommer, säger Olle.

– Det var många olika känslor. En del blev ledsna, andra arga eller oroliga. Många har jobbat länge och det är svårt att plötsligt inte veta vad som händer.

Själv tänkte han, precis som många andra, direkt på familjen, ekonomin och framtiden.

– Som nybliven pappa blev ansvaret ännu större. Samtidigt försökte jag ganska snabbt tänka framåt och försöka hitta nya lösningar.

Starkt skyddsnät viktigt

Han menar att den ekonomiska tryggheten är extra viktig när människor blir av med jobbet.

– Under tiden man aktivt söker jobb behöver man kunna betala hyran och ta hand om sin familj. Och få känna framtidstro. Därför är ett starkt skyddsnät, med en fungerande a-kassa och ett bra omställningsstöd, jätteviktigt. Ingen ska behöva välja mellan att betala hyra eller köpa mat till barnen.

Själv har Olle bestämt sig för

– Många kände både oro, press och stress, för a-kassan ger ju inte längre någon ekonomisk trygghet att tala om, säger varslade Olle Koné.

”
Ett starkt skyddsnät, med en fungerande a-kassa och ett bra omställningsstöd, är jätteviktigt.

att vända jobbkrisen till något bra och nytt.

– Jag har insett hur viktigt det är att utveckla sin kompetens och att ha en plan framåt, så jag har bestämt mig för att plugga till arbetsmiljöingenjör. På så vis hoppas jag kunna få arbeta med att skapa säkrare och bättre arbetsplatser i framtiden.

TEXT: anneli.lundberg@ifmetall.se

Har du råd att förlora jobbet? Se hur din ekonomi påverkas på hardurad.se.

Nu ska de arbetslösa jagas ur sin arbetslöshet

Tidöregeringen har genomfört tydliga försämringar av a-kassan: Perioden med den högsta ersättningsnivån har halverats från 200 till 100 dagar. Därefter sänks ersättningen snabbt i flera steg.

– Det är svårt att se det på något annat sätt än att de arbetslösa ska jagas ut ur sin arbetslöshet, säger Angelica Teiffel, föreståndare för IF Metalls a-kassa.

De nya a-kassereglerna innebär att ersättningen sänks regelbundet var hundra dag, men den extra stora sänkningen sker från dag 301, för den som då får aktivitetsstöd – som även det sänks successivt var hundra dag.

Från 80 till 47 procent

– I realiteten innebär det att för en industriarbetare med 38 500 kronor i månadslön, som har rätt till 300 ersättningsdagar och 80 procents ersättningsnivå, ger a-kassan numera ungefär 71 procent av tidigare lön under de första hundra ersättningsdagarna. Från ersättningsdag 301 får samma industriarbetare bara ut ungefär 47 procent av sin tidigare lön i aktivitetsstöd, säger Angelica Teiffel.

Ekonomiskt kännbart

Dessutom har de 150 extra ersättningsdagarna för dem som har barn under 18 år helt tagits bort i den nya försäkringen. Sammantaget kommer de nya a-kassereglerna att bli rejält ekonomiskt kännbara för den som drabbas av långvarig arbetslöshet, tror hon:

– Fler kan tvingas att ta första bästa jobb för att få ekonomin att gå ihop, i stället för att hitta rätt jobb som motsvarar ens utbildning, erfarenhet och kompetens.

TEXT: anneli.lundberg@ifmetall.se

Angelica Teiffel, IF Metalls a-kasseföreståndare är kritisk till de nya a-kassereglerna.

Sämre a-kassa ger negativ utveckling

Det är viktigt att komma ihåg att en låg a-kasseersättning inte bara påverkar den enskilde individen, utan samtliga löntagare – och hela arbetsmarknaden och samhällsekonomin – i längden, menar Tomas With, vice förbundsordförande.

– När människor tvingas ta vilket jobb som helst till vilket pris som helst, då riskerar lönenivåerna på sikt att pressas ned. Och när arbetslösa får mindre att röra sig med så minskar konsumtionen, vilket kan förvärra ekonomiska nedgångar.

– Dessutom försvåras matchningen på arbetsmarknaden och företagens kompetensförsörjning när människors kompetens inte tas tillvara. Sammantaget blir det en negativ utveckling, säger han.

Under den här mandatperioden har omkring 100 000 fler människor blivit arbetslösa samtidigt som arbetsmarknadsåtgärderna har skurits ned till ett minimum. Ändå vill Tidöregeringen fortsätta att slå mot de arbetslösa samtidigt som de sänker skatten för de rikaste.

– Antingen har Sverigedemokraterna och de andra Tidöpartierna dålig koll på hur vanligt folk har det eller så bryr de sig helt enkelt inte, konstaterar Tomas With.

– Antingen har Sverigedemokraterna och de andra Tidöpartierna dålig koll på hur vanligt folk har det eller så bryr de sig helt enkelt inte, säger vice förbundsordförande Tomas With.

Så slår de nya a-kassereglerna

För en industriarbetare med en månadslön på 38 500 kronor blir a-kasseersättningen:

Dag 1–100:	27 200 kr/mån – cirka 71 procent av tidigare lön
Dag 101–200:	23 800 kr/mån – cirka 62 procent av tidigare lön
Dag 201–300:	22 100 kr/mån – cirka 57 procent av tidigare lön
Dag 301–400:	18 000 kr/mån – cirka 47 procent av tidigare lön (i aktivitetsstöd)

VÄRT ATT VETA om arbetsmarknaden

En bra a-kassa gynnar även dig som arbetar

Varför är en bra a-kasseersättning bra även för den som har ett jobb? Jo, det har med den så kallade reservationslönen att göra.

Det är ett begrepp som beskriver den lägsta lön som en person är beredd att ta ett arbete för.

Arbetsgivarna vill såklart hålla nere reservationslönen eftersom lönekostnaderna då minskar. Då kan ägarna behålla en större del av vinsten själva.

För de anställda är det däremot bra att hålla uppe nivån, eftersom det allmänna löneläget annars skulle pressas nedåt. Därför gynnas alltså även den som har ett jobb av en bra ersättning från arbetslöshetsförsäringen. Lägg till det en trygg sjukförsäkring så får vi ett bra skydd mot sjunkande löner på arbetsmarknaden.

En politisk press nedåt

Det finns nämligen många sätt att pressa reservationslönen nedåt, och det ser vi exempel på från politikens håll. Högerregeringen som leddes av Fredrik Reinfeldt kallade det för arbetslinjen när de pressade sjuka och arbetslösa att ta jobb de egentligen inte matchade. Tanken var att genom att kraftigt försämrade deras ekonomiska trygghet skulle man öka konkurrensen om de jobb som fanns. Den som är desperat efter ett jobb blir helt enkelt tvingad att acceptera en lägre reservationslön. Konkurrensen om jobben ökade ännu mer när de lättade på reglerna för

arbetskraftsinvandring, som tidigare bara varit möjlig till bristyrken.

Större vinstandel till ägarna

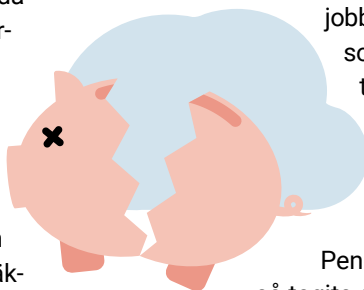
En annan politik som de införde och som har fortsatt med Tidöregeringen är systemet med jobbskatteavdrag. Tanken är att om de som arbetar får behålla mer av lönen till följd av sänkt skatt blir de också mer återhållsamma i lönekraven. Reservationslönen hålls då nere och företagen kan ta en större del av vinsten.

Pengar till jobbskatteavdrag har också tagits genom en omfördelning av den lön vi avstår från till arbetsgivaravgifter. Genom att skära i delen som ska användas till våra kollektiva socialförsäkringar har löntagarna alltså själva varit med och finansierat jobbskatteavdragen. Samtidigt har skatteinkomsterna minskat, vilket försämrar vår gemensamma välfärd i samhället.

Attackerna fortsätter

Nu har vi sett nya attacker mot reservationslönen från Ulf Kristerssons regering som med stöd av Sverigedemokraterna har försämrat a-kassan. Moderaterna vill nu fortsätta försämringarna och dessutom återigen göra det dyrare att vara med i den. Så lär det fortsätta så länge vi har en högermajoritet i riksdagen.

Mönstret upprepar sig.

UPPDRAGET

- Fackligt-politiskt ansvarig på lokalavdelning

"Utmana utan att provocera"

Politiken finns mitt i arbetslivet. För Linda Roos Nykvist handlar uppdraget som fackligt-politiskt ansvarig på IF Metall Västbo-Östbo om att synliggöra hur politiken påverkar arbetslivet och få fler att våga delta i det politiska samtalet.

På Presso i Skillingaryd varvar Linda lagerarbete och materialhantering med truckkörning och arbete ute i produktionen. Det var också där hennes fackliga engagemang tog sin början.

– Jag började som kassör i den nybildade klubben på arbetsplatsen, men efter ett par år valdes jag till ordförande. Jag har alltid velat att det ska hända saker och att vi ska förändra det som inte fungerar.

– Efter att ha blivit tillfrågad några gånger började jag också engagera mig politiskt. Nu sitter jag även i barn- och utbildningsnämnden i Vaggeryds kommun.

Vad innebär uppdraget som fackligt-politiskt ansvarig?

– En viktig del är att skapa utrymme för samtal och visa hur politiska beslut påverkar villkoren på jobbet och i vardagen. Det kan handla om pensioner, karensavdrag, arbetsmiljö eller barnomsorgens öppettider. Om barnomsorgen inte fungerar med arbetstiderna kan människor tvingas tacka nej till jobb. Då blir sambandet mellan politik och arbetsliv tydligt.

Hur pratar man politik på en arbetsplats där människor tycker olika?

– Jag försöker inte tala om för någon vad den ska tycka. I stället frågar jag: Varför tycker du så? Sedan kan jag berätta vad jag vet och fråga vilken källa en uppgift kommer ifrån. Det viktiga är att våga ställa frågor och lyssna på svaret. Jag brukar säga att man ska utmana utan att provocera.

Har du något tips på hur man kan få i gång sådana samtal?

– På ett medlemsmöte visade vi filmen *Vi som arbetar med våra kroppar*. Efteråt lämnade vi öppet för frågor

Foto: Stefan Jerrevång

Linda Roos Nykvist,
fackligt-politiskt ansvarig på IF Metall Västbo-Östbo.

och samtal. Det väckte funderingar om vilka som räknas som arbetare, vilka villkor vi har och vad vi kan förändra tillsammans. Alla sa kanske inte så mycket just där och då, men ibland behöver människor få tid att tänka.

Varför ska facket engagera sig politiskt?

– För att politiken är en väg till att förändra lagstiftning och samhälle. Fackligt och politiskt arbete öppnar två dörrar till påverkan. Våra röster måste höras både på arbetsplatsen och i kommunen, regionen och riksdagen.

Vad vill du säga till den som är nyfiken på uppdraget?

– Våga pröva. Jag tyckte tidigare att det var skrämmande att tala inför andra, men genom att utsätta mig för det har jag utvecklats. Du behöver inte kunna allt från början. Finns det ingen klubb på arbetsplatsen kan du kontakta avdelningen. Du är välkommen att vara delaktig.

TEXT: patrik.englund@ifmetall.se

Kort om uppdraget

Syfte: Skapa samtal om fackligt-politiska frågor och visa hur politiska beslut påverkar medlemmarnas villkor.

I praktiken: Planera aktiviteter, sprida kunskap, fånga upp medlemmarnas frågor och bidra till avdelningens fackligt-politiska arbete.

För vem? För dig som vill koppla samman erfarenheter från arbetsplatsen med möjligheten att påverka samhället.

Efter närmare tre år:

Strejken på Tesla är över

Den 19 augusti avbröt IF Metall alla stridsåtgärder mot Teslas svenska bolag. Anledningen var att Tesla hade köpt ut alla förbundets strejkande medlemmar på företaget. Det innebär att konflikten inte längre hade någon verkan.

Vi kan konstatera att Tesla är så starka motståndare till kollektivavtal att de hellre köper ut anställda som är medlemmar i facket än ger dem trygga villkor. Det saknar motstycke på den svenska arbetsmarknaden – precis som Teslas systematiska strejkbryteri. De har använt metoder som varit bannlysta i Sverige sedan 1930-talet, säger IF Metalls avtalssekreterare Simon Petersson.

IF Metalls mål är att kollektivavtal ska gälla på hela den svenska arbetsmarknaden. Det målet ligger fast. Stödet från andra fackförbund, både i Sverige och utomlands, har varit kompakt under hela konflikten. Deras sympatiåtgärder har varit ovärderliga.

Under hela konflikten har IF Metall haft ett starkt stöd från allmänheten och från många motparter på arbetsmarknaden.

– IF Metalls nästan tre år långa konflikt med Tesla har fört upp värdet av kollektivavtal på dagord-

ningen, både nationellt och internationellt. I Sverige har stödet för vår arbetsmarknadsmodell – där fack och arbetsgivare gör upp om villkoren – visat sig vara grundmurat. IF Metall är fortsatt berett att ta kampen för kollektivavtal, oavsett var eller när en motpart skulle motsätta sig det, säger IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson.

– Våra medlemmar på Tesla är fackliga hjältar, som har vågat ta fajten för kollektivavtal mot en arbetsgivare med en så kompakt negativ inställning till fackföreningar. Att strejka i nästan tre år innebär stora personliga uppföringar. Styrkan hos våra medlemmar på Tesla kan inte nog betonas, säger Marie Nilsson.

IF Metalls
avtalssekreterare
Simon Petersson och
förbundsordförande
Marie Nilsson.

Foto: Stefan Jerrevång

9 av 10

– Så många av
allmänheten tycker
det är viktigt med
kollektivavtal.

9

– Så många
IF Metall-avdelningar
har Tesla-verkstäder
som påverkades
av strejken. Många
fler avdelningar
stöttade dem.

6 000

– Så många nya
kollektivavtal
tecknades under
strejkens första
år, enbart av
LO-förbunden.

80 +

– Så många
konfliktåtgärder
vidtogs totalt,
inklusive de från
andra fackförbund.

112

– Så många gick
ut i strejk totalt
under de nästan
tre åren.

7 av 10

– Så många av
allmänheten tyckte
det var rätt att
strejka.

14

– Så många svenska
och utländska
fackförbund stöttade
de strejkande
genom egna
konfliktåtgärder.

Jasmine och Rhin på väg ut på arbetsplatsbesök. Jasmine följer ofta med ut.

– Det är viktigt att man är minst två personer på besöken. Ibland kan det vara rätt tufft och då kan man stötta varandra, säger Jasmine.

Rhin Eriksson (i mitten) kan dra lärdom av sin egen, relativt färsk, erfarenhet av facket när han är ute och träffar medlemmar. När den dåvarande klubbordföranden på Rhins arbetsplats för cirka fyra år sedan lämnade sitt uppdrag blev han tillfrågad om att ta över – trots att han själv knappt visste vad facket gjorde.

– Jag hade aldrig blivit uppsökt själv. Därför vill jag se till att andra får den möjligheten.

Struktur och energi bakom lyckat uppsökeri

När struktur, energi och lagarbete kombineras händer det saker. På IF Metall Gävleborg har det gjort uppsökeriet både enklare och mer framgångsrikt.

Sedan en tid tillbaka går uppsökeriet för avdelning IF Metall Gävleborg som ett väloljat maskineri. Två av dem som jobbar aktivt med det är Rhin Eriksson som är uppsökeriansvarig och Jasmine Larsson som är verksamhetsassistent.

Och kanske kan kombinationen av deras personliga egenskaper också vara en nyckel till framgången. För medan Jasmine är mer analytisk och eftertänksam vill Rhin gå fort framåt och uttrycker själv att han "har skamfullt lätt för att prata". Men båda betonar hur viktigt det är med lagarbete.

– Jag har haft många idéer, men det här är ett kollektivt arbete. Utan alla uppsökare, avdelningsstyrel-

sen och Jasmines administrativa arbete hade vi aldrig kommit hit, säger Rhin.

Ordning och reda behövdes i uppsökeriet

När Rhin tog över som uppsökeriansvarig såg han snabbt att det fanns behov av ordning och reda i uppsökeriet. Uppsökarna var då uppdelade i ett norr- och sydteam och kommunikationen mellan dem fungerade inte så bra.

Jasmine å sin sida upplevde försöken att boka arbetsplatsbesök genom att ringa runt som ett detektivarbete. Att hitta rätt person på arbetsplatsen var inte enkelt. Ibland fanns det ingen för-

troendevald att få tag på och det kunde ta veckor att få till ett besök varav många avbokades. Det måste finnas ett smartare sätt, tänkte Jasmine.

Så blev lösningen

Lösningen blev att alla uppsökarna nu ingår i samma team. Verksamheten samordnas i en Teams-grupp där uppsökarna själva kan skriva upp sig på de dagar som de har möjlighet att vara ute. Där finns också information om vilka företag som ska besökas, hur många anställda och medlemmar arbetsplatsen har och vilken ombudsman som ansvarar.

Den tröstlösa telefonjakten ersattes med ett brev till arbetsgivaren om att de kommer få besök av förtroendevalda på IF Metall. I det hänvisas till att enligt utvecklingsavtalet (1982) § 10 har alla anställda rätt till fem timmars betald facklig information per år.

– Just att hänvisa till utvecklingsavtalet verkar vara väldigt effektivt, säger Jasmine.

När det inplanerade besöket närmar sig skickas ytterligare ett brev med den exakta tiden och tydliga instruktioner, som att se till att det finns ett konferensrum eller liknande tillgängligt för besöket. En affisch att sätta upp på anslagstavlan bifogas också.

Mer inkludering och dialog

Även andra verksamheter inkluderas i uppsökeriet. Avdelningsstyrelsen deltar i uppsökerveckorna och de olika kommittéerna kombinerar sina ordinarie möten med arbetsplatsbesök. Det gör att fler kan

Även blivande medlemmar bjuds in och större vikt läggs vid dialog och samtal i stället för renodlad information.

bidra med sina kunskaper – och att fler får erfarenhet av det uppsökande arbetet.

Själva arbetsplatsbesöken har också förändrats. Även blivande medlemmar bjuds in och större vikt läggs vid dialog och samtal i stället för renodlad information.

Resultatet över förväntan

Resultatet har varit över förväntan. Det blir fler genomförda besök på grund av att färre avbokas. Om någon behöver boka om går det nu snabbt att hitta en ny tid eftersom uppsökarna har ett gemensamt schema och en tydlig överblick. Avdelningen sparar också tid när man slipper jaga personer via telefon. Antalet inträdesansökningar har ökat eftersom även de som ännu inte är medlemmar bjuds in till mötena.

Och sist men inte minst är en vinst i sig också den laganda som skapats inom avdelningen med ett gemensamt arbetssätt och tydlig riktning. Tillsammans är vi starka!

TEXT: victoria.enback@ifmetall.se

FOTO: Privat

En affisch om uppsökeriet bifogas brevet inför besöket med uppmuntran om att sätta upp på anslagstavlor.

Rhin och Jasmine tipsar:

- Skicka ut brevet med den exakta tiden senast fyra veckor före besöket. Det är bra med framförhållning.
- Hänvisa gärna till utvecklingsavtalet, det har fungerat effektivt för IF Metall Gävleborg.
- Bjud även in blivande medlemmar till besöken.
- Skapa dialog. Ställ frågor och bjud in till samtal – personer lyssnar bättre när de känner sig delaktiga.
- Var inte rädd för att säga "jag vet inte". Ta reda på svaret eller hänvisa vidare till rätt person.
- Arbeta tillsammans. Ett väl fungerande uppsökeri bygger på ett lagarbete där alla bidrar.

Tips! Mallar för affisch inför uppsökeri finns att använda i Mallverket. Läs mer om Mallverket och hur du får tillgång på ifmetall.se.

Foto: My Widing

Genom kunskap om vad bergets sprickor, sättningar, ljud och vibrationer betyder blir jobbet under jord säkrare.

Foto: Lisa Wernstedt

Sara Strömberg är gruvarbetare och skyddsombud och en av de experter som varit med och tagit fram utbildningen Bergsäker.

Utbildningen Bergsäker

- Är kostnadsfri.
- Passar för alla som ska jobba under jord.
- Lätt att komma åt på prevent.se/bergsaker.
- Fungerar på mobil, dator eller surfplatta.

Ny utbildning ska ge säkrare gruvor

Grundläggande kunskaper i bergmekanik och bergvett är viktigt för alla som jobbar i en gruva under jord.

– För att minska risken för att någon skadas vid ras behövs kunskap, säger Sara Strömberg, skyddsombud på Boliden Mineral i Skellefteå.

Bland dem som jobbar under jord i våra gruvor är det många som har lång erfarenhet och många års upparbetat bergvett. De vet vad som är normalt och vad som är en varningssignal när det kommer till bergets sprickor, sättningar, ljud och vibrationer. Men självklart finns där även nybörjare.

– Den som är nyanställd, sommarjobbare eller entreprenör av något slag och bara vistas tillfälligt i gruvan kan ju inte förväntas ha samma långa erfarenhet, säger Sara Strömberg.

Digital utbildning

Att få tiden att räcka till för att utbilda och handleda alla nya som ska ner under jord är inte alltid lätt, speciellt inte när det kommer många nya samtidigt. Därför har IF Metall och arbetsgivarna, tillsammans med Prevent, tagit fram en digital utbildning som ska göra det lätt att ge alla som ska jobba under jord grundläggande kunskaper i bergmekanik och bergvett.

Säkrare för alla

Sara är en av dem som ingått i den expertgrupp som varit med och jobbat fram utbildningen som fått namnet Bergsäker. Den riktar sig till alla, inte bara gruvarbetare, som ska göra jobb under jord.

– Alla som ska börja jobba under jord, oavsett med vad, bör gå den. Det är ett enkelt sätt att skaffa sig kunskap som inte bara gör det säkrare för dig själv utan för alla som jobbar i gruvan, säger hon.

Även för den erfarne

Och hon menar att även den som faktiskt har mer erfarenhet och jobbat länge under jord har nytta av utbildningen.

– Under min tid har jobbet i gruvan förändrats. Förr var det mer "hands-on" på berget. Nu sitter man ofta lite längre från bergväggen i en maskin. Det gör att man tappar lite av känslan. Därför är det bra, även för den som jobbat länge, att uppdatera sina kunskaper med Bergsäker.

TEXT: lisa.wernstedt@ifmetall.se

Medicinska underlagen gav John rätt till livränta

Han äter tjugo olika mediciner varje dag, har svårt att prata och behöver syrgasmaskin för att kunna röra på sig. Att jobba kan han givetvis glömma. Men med hjälp av bra medicinska underlag har John fått rätt till livränta fram till pension.

John hade knappt hunnit fylla 35 år när han 2015 fick diagnoserna systemisk skleros och lungfibros. Han fortsatte trots det sitt jobb som svetsare, för att han var desperat att kunna försörja familjen. Men knappt tio år senare sade det tvärt stopp.

Eftersom John har svårt att prata är det Besnik Zeneli, försäkringshandläggare på IF Metall Nordvästra Skåne och den som hjälpt John i hans ärende, som berättar:

Försämrat hälsotillstånd

– 2024 försämrades Johns hälsotillstånd kraftigt, vilket ledde till sjukskrivning och slutligen en helt nedsatt arbetsförmåga. I dag är hans förmåga att klara vardagliga aktiviteter och fysiska belastningar betydligt nedsatt och han behöver ofta använda syrgas.

John hade själv ansökt om sjukersättning, men fått avslag flera gånger. Det var då han vände sig till Besnik, som gjorde en arbetsskadeanmälan. Men först behövdes en utredning.

Kontinuerlig exponering av rök

– Jag tänkte, den här killen har kontinuerligt exponerats för svetsrök, metallpartiklar och kemiska ämnen i sitt arbete under tio års tid, han måste utredas av experter.

Läkarintyget från bland annat Lungmedicinska kliniken i Lund blev sedan ett viktigt medicinskt underlag i Försäkringskassans bedömning.

– Försäkringskassan godkände besvären som arbetsskada och John beviljades livränta från och med januari 2025.

Fått livet förstört

Livräntan uppgår till 33 612 kronor per månad. Beräknat på en period på 21 år motsvarar detta nästan 8,5 miljoner kronor.

– Det är mycket pengar. Men då måste man också komma ihåg att det inte handlar om några extra semesterpengar. Johns liv är förstört och pengarna är ersättning för att han aldrig mer kommer att kunna jobba, säger Besnik Zeneli.

TEXT: anneli.lundberg@ifmetall.se

Besnik Zeneli, försäkringshandläggare IF Metall Nordvästra Skåne.

Foto: Privat

Fakta om livränta

Livränta kan ersätta inkomst som du förlorar när du har råkat ut för en arbetsskada. Det gäller om du förlorar minst en femtondel av din inkomst under ett helt år eller längre. Det behövs också ett läkarutlåtande eller ett medicinskt underlag som visar att arbetsskadan påverkar förmågan att arbeta under minst ett år framåt från det datum när intyget eller underlaget skrevs.

IF Metall på Prideparader runt om i landet. Genom att delta står vi upp för mänskliga rättigheter, för allas rätt att älska och vara den de vill, och mot hat och diskriminering.

*Det är din rätt att vara den du är.
Även på jobbet.*

Så når vi styrka i förhandlingarna

IF Metall går in i avtalsrörelsen 2027 med devisen Samlad styrka – kollektiv kraft. I en arbetsmarknadsmodell som bygger på att två parter – fack och arbetsgivare – ska förhandla om villkoren är det en viktig signal att sända till företagen, men också till de som ännu inte blivit medlemmar.

Vad menar vi med devisen Samlad styrka – kollektiv kraft?

När vi organiserar oss fackligt och är många som går samman uppnår vi en kraft i förhållande till arbetsgivaren som vi aldrig skulle uppnå om vi förhandlade en och en.

Vad betyder det i förhandlingarna om villkoren i kollektivavtalen att vi är många som står enade tillsammans?

Då vet arbetsgivarna att vi talar med en och samma röst. Vi har slutit upp bakom våra krav om villkorsförbättringar och är beredda att strida för att de ska bli verklighet. Arbetsgivarna är mycket välorganiserade, och det måste vi också vara för att nå ett bra resultat i en sådan här kraftmätning.

Vad skulle hända i förlängningen om vi blir för få medlemmar?

Till slut skulle vi tappa så mycket i styrka att vi inte skulle ha något mandat att förhandla inom avtals-

området. Modellen med rikstäckande kollektivavtal skulle då inte hålla, utan den kanske skulle ersättas med lokala avtal. Då skulle arbetarna ha mycket sämre möjlighet att få sin vilja igenom. Ett annat alternativ vore mer omfattande och stelbent lagstiftning, och det vore sämre både för företagen och arbetarna.

Är det bara en hög organisationsgrad som är avgörande för att vi ska kunna få bra kollektivavtal?

Nej, det krävs också att vi har engagerade medlemmar på arbetsplatserna som diskuterar och skapar tryck i frågorna lokalt. Sådant märks ända in i förhandlingsrummen i Stockholm. Därför är det jätteviktigt att vi sprider material på arbetsplatsen om våra och arbetsgivarnas krav, så att alla får veta vad som står på spel i förhandlingarna.

TEXT:

daniel.k.hermansson@ifmetall.se

**SAMLAD
STYRKA**
Kollektiv kraft
Avtal
2027

Här kan du läsa mer om hur den svenska kollektivavtalsmodellen fungerar.

Vad kan få medlemmarna att flytta till jobben?

På vissa håll i landet innebär svårigheten att rekrytera personer med rätt kompetens ett stort hinder för industrins förmåga att växa. På andra håll är arbetslösheten bland industriarbetare hög.

– Vi vill ta reda på vad vi kan göra för att fler ska kunna ta jobb där efterfrågan finns, säger Andreas Parkås, ombudsman på arbetslivsenheten.

Att det inte finns någon standardlösning, och att många måste jobba tillsammans för att nå resultat, står redan klart för Andreas Parkås som på uppdrag av förbundsstyrelsen leder projektet Rörlighet till arbete och kompetensförsörjning.

– Under nästa år kommer vi att presentera förslag till lösningar och framför allt titta på vad vi själva i IF Metall kan göra för att uppmuntra till rörlighet till arbete bland våra medlemmar, säger han.

Främja inflyttning och locka kompetens

För att finna svaren har projektet bland annat gjort en enkätundersökning bland IF Metallare som ska kompletteras med djupintervjuer och studiebesök på utvalda orter i landet.

Under det första studiebesöket, i Ludvika och Borlänge, intervjuades bland andra klubbarna på Hitachi och SSAB.

– Vi fick med oss väldigt bra in-

sikter och en bild av hur olika problemen kan vara beroende på ort och företag, säger Andreas Parkås.

Lösa bostadsbristen

I Ludvika är Hitachi Energy helt beroende av att folk vill flytta till Ludvika med omnejd.

– Det största enskilda hindret för att få folk att vilja flytta hit är bristen på rimligt prissatta hyresbostäder, säger Kennet Andersson, ordförande för IF Metallklubben på Hitachi.

Jobba bort fördomar

Bilden på SSAB Borlänge är annorlunda. Där är inte bostäder ett stort problem, utan snarare bilden av vem som passar in på ett stålverk.

– Vi jobbar med bilden av arbetsplatsen och riktar oss speciellt till kvinnor, ungdomar och boende i kommunens mer utsatta områden, säger ordförande för IF Metallklubben Sven-Erik Rosén.

TEXT OCH FOTO:

lisa.wernstedt@ifmetall.se

Tillräcklig infrastruktur med kapacitet att transportera tunga industriprodukter är en faktor som nämns på både SSAB och Hitachi som avgörande för att företagen ska kunna växa och anställa fler.

Sven-Erik Rosén, klubbordförande på SSAB i Borlänge, hade många viktiga inspel att komma med när det handlar om att få IF Metallare att flytta dit där jobben finns. Patrik Engström, regionalt samverkansansvarig för Norra Mellansverige, och projektledare Andreas Parkås lyssnar och antecknar.

Gamla ABB, numera Hitachi Energy, är jätten som dominerar i Ludvika, men som också lider av att det inte finns tillräckligt många industriarbetare att tillgå.

BLICK
FÅNGET

"Jag är helnöjd med Facklan"

Hej, Rebecka Cronberg som är klubbordförande för Electrolux i Mariestad. Ni har precis kommit i gång med Facklan, vad kommer ni främst använda Facklan till?

– Vi kommer främst använda det till att lägga styrelseprotokollen där och för vår kommunikation. Ja, egentligen allt som kommer ut från våra styrelsemöten kommer vi lägga i Facklan. Till att börja med ska vi i styrelsen samarbeta i det och så ska vi också se om vi kan få skyddsombuden att börja använda det.

Vad tycker du är bra med Facklan?

– Det är till exempel smidigt att kunna samla dokument så man slipper leta i olika pärmar. Jag är helnöjd med Facklan och uppmanar alla förtroendevalda att använda det mycket och ofta!

Har du något tips på hur man bäst kommer i gång med Facklan?

– På ifmetall.se/facklan finns småfilmer där man förklarar på ett lätt sätt hur man ska använda de olika funktionerna i Facklan. Jag började med att kolla in dem och satt samtidigt med Facklan framför mig och testade. Så tipset är att börja där!

Foto: Mikel Gustavsson

Fick koncernpris för mensanpassningar

På tidigare Wettex i Norrköping, i dag ett dotterbolag till Freudenberg & Co, tillverkas den anrika disktrasan Wettexduken. Där har man också vunnit pris i koncernens årliga tävling We all take care, för sitt arbete med att mensanpassa arbetsplatsen.

Allt startade 2021 när förbundet hade temat Ett mänskligare arbetsliv på 8 mars, berättar skyddsombudet Liselott Petersson:

– Jag tyckte det var självklart att det skulle finnas mensskydd även på vår arbetsplats och lyfte det med ledningen och i skyddskommittén.

Efter lite diskussioner gick arbetsgivaren med på det.

– Sedan har vi i samverkan med företaget sett till att cheferna får utbildning om mens, endometrios och klimakteriet för att öka förståelsen och lära sig hur man kan anpassa arbetsplatsen så att den passar alla, oavsett kön. Vi har också fått vilrum och arbetsbyxor med stretch med mera.

Totalt 317 projekt från hela världen skickades in till årets tävling, och projektet på Wettex vann första pris i en deltävling och fick även ett specialpris.

Foto: Privat

Nytt material om klimakteriet

Den som har klimakterierelaterade besvär kan inte bestämma sig för att lämna dem hemma. Hur vi mår påverkar oss på arbetet, vår arbetsmiljö och våra arbetskamrater. Därför är det självklart för oss i IF Metall att klimakteriet är en facklig fråga.

Nu finns det nytt material som ska höja kunskapen i organisationen kring hur klimakteriet påverkar arbetslivet och ge bättre förutsättningar för arbetsmiljöarbetet. Materialet riktar sig särskilt till klubbar, RSO, skyddsombud och avdelningsombud. Delar av

Hej! Allt bra?

Herregud, varför frågade jag? Vad kan jag göra åt det där?

Jajamen! ...förutom att jag svettas som en gris, inte sovit sen förra året och känner mig helt dum i huvudet...

Chef

materialet riktar sig även till personer som själva genomgår klimakteriet och till anhöriga.

Du hittar allt material på ifmetall.se/klimakteriet.

Illustration: Mikael Hägg

Tio värsta länderna för arbetare och fackligt aktiva

Det har blivit allt farligare att engagera sig fackligt runt om i världen.

I Världsfacket ITUC:s Global Rights Index 2026 pekas tio länder ut som de värsta för arbetstagare och fackligt aktiva: Argentina, Belarus, Ecuador, Egypten, Eswatini, Myanmar, Nigeria, Panama, Tunisien och Turkiet.

Rapporten visar att arbetstagare i många länder möter trakasserier, gripanden, våld och inskränkningar av rätten att organisera sig och förhandla kollektivt. Samtidigt har hälften av världens länder rapporterat angrepp på yttrande- och mötesfriheten för arbetstagare.

ITUC:s slutsats är att fackliga rättigheter och demokratiska rättigheter hänger nära samman – när det ena försvagas riskerar även det andra att göra det.

Våra mål är ett större och starkare IF Metall

IF Metalls kongress 2025 fattade beslut om två övergripande mål för IF Metall. De övergripande målen är:

- Att IF Metall ska, på alla arbetsplatser och i alla avdelningar, öka organisationsgraden. IF Metall ska uppnå minst 85 procents organisationsgrad.
- Att IF Metall ska teckna kollektivavtal på alla arbetsplatser inom våra avtalsområden där vi har medlemmar.

Mot bakgrund av detta fattade förbundsstyrelsen beslut om en målstyrningsmodell samt årsmål, nyckeltal och måltal. Nu har förbundsstyrelsen fastställt mål, nyckeltal och måltal inför nästa år, 2027. Kontakta din avdelning för att ta del av dem.

Minne för livet på Durham Miners' Gala

I juli deltog förbundsordförande Marie Nilsson på Durham Miners' Gala, en facklig tradition som går tillbaka till 1871.

– Över 200 000 människor samlas varje år i Durham för att fira gemenskap, solidaritet och arbetarrörelsens historia. Jag gick i paraden med IndustriAll Global Union och generalsekreteraren Atle Høie. Judith Kirton-Darling, generalsekreterare för IndustriAll Europe, höll tal och lyfte vår strejk på Tesla, berättar hon.

Dagen avslutades på Durham Cathedral för en av Miners' Galas äldsta traditioner: välsignelsen av nya gruvfanor.

– En tradition som har levt sedan 1800-talet. Mäktigt att få uppleva!

Månadens erbjudande: Mer musik!

Streama musik för alla tillfällen i livet till medlemspris. *Mer musik* är musikappen med schysta villkor, särskilt framtagna för dig som medlem. Signar du upp dig under september kan du dessutom ta del av tjänsten för bara 35 kronor i månaden året ut, efter att du provat den gratis i 30 dagar.

Ta del av tjänsten och fullständiga villkor via LOmervärde.se.

Nätverk för kvinnor samlades över avdelningsgränserna

Den 17–18 juni samlades förtroendevalda kvinnor från IF Metall Bergslagen, Mälardalen och Sörmland för två gemensamma nätverksdagar. Under dagarna fick deltagarna möjlighet att utbyta erfarenheter, knyta nya kontakter och diskutera aktuella frågor. Träffen arrangerades av jämställdhetsansvariga i de tre avdelningarna.

Ny nätutbildning om allmän pension

LO erbjuder korta nätutbildningar i viktiga fackliga frågor för att medlemmar och förtroendevalda ska kunna lära sig nytt eller fräscha upp sina kunskaper. Utbildningarna kan användas enskilt eller i grupp, och de funkar på både stor skärm och mobil. En nyhet bland nätutbildningarna är *Bättre pension*, som handlar om den allmänna pensionen och hur den behöver förbättras för arbetare. På lo.se/natutbildning hittar du samtliga utbildningar.

Nästa nummer av tidningen Info

Nästa nummer av tidningen Info, nummer 5, kommer ut på arbetsplatserna den 27 oktober. Har du tips eller idéer på innehåll? Välkommen att höra av dig till oss på tidningeninfo@ifmetall.se.

Knep & knäp SUDOKU

7			4	9		5		1
						8		
		4			1			7
9		7				6	3	8
						2		
8				7		1		4
4		1		6	5		9	2
6	8	9						
			9		4	3		

INFO

I tidningen Info hittar du som förtroendevald tips och goda idéer från IF Metalls arbetsplatser runt om i landet. Tidningen ges ut med 6 nummer per år.

Ansvarig utgivare Joanna Abrahamsson

Redaktion Daniel Carlstedt, Victoria Enbäck, Patrik Englund, Daniel Hermansson, Mikael Hägg, Anneli Lundberg, Åsa Petersen, Annika Tripke-Lund, Lisa Wernstedt

Telefon 08-786 80 00 (växel)

E-post tidningeninfo@ifmetall.se

Grafisk form Graphera / Johanna Bjuhr Escalante

Tryck Sib-Tryck Holding AB

Följ IF Metall i sociala medier

Rösta på en industriarbetare den 13 september

Det behövs fler politiker som vet hur det är att stämpla in på jobbet varje dag, ofta på obekväma arbetstider och helger. Någon som av egen erfarenhet vet hur viktigt det är att vi har ett samhälle där vi ställer upp för varandra när vi blir sjuka, arbetslösa eller råkar illa ut.

Läs mer på: rostapanagonsomvet.se